

Schrijf in voor de projectoproep 'Kinderen en tieners in de nevelstad'. Een belevingsonderzoek bij kinderen en tieners in uw gemeente.

kind & samenleving

Met steun van de
Vlaamse overheid

Het project in een notendop:

Een groot deel van Vlaanderen is noch stad, noch platteland. Het is één grote 'nevelstad' met uitgestrekte verkavelingen, lintbebouwing en fermettes in het groen. Hoe beleven kinderen en tieners dit? Hoe kan een gemeente een antwoord geven op hun noden en wensen?

Kind & Samenleving biedt, vanuit haar jarenlange ervaring en met de steun van de Vlaamse overheid, aan **drie gemeenten in de 'nevelstad'** een **begeleidings- en inspraaktraject** aan.

Deze begeleiding omvat:

1. een **belevingsonderzoek bij kinderen en jongeren** naar **het sociaal-ruimtelijke weefsel in een deelgemeente**, doorheen een aantal **inspraakacties met kinderen/tieners**
2. een **beleidsseminarie** waarin de conclusies van het belevingsonderzoek worden besproken.

Dit **traject** mondt uit in **aanbevelingen en beleidsacties** waarmee het gemeentebestuur aan de slag kan. Hiermee wil Kind & Samenleving ook een bijdrage leveren aan de debatten met betrekking tot stedelijke ontwikkeling op Vlaams niveau.

Het project wordt opgezet en afgerond in **2014**.

Dien uw project in vóór 12 februari bij Kind & Samenleving [via bijgevoegd formulier](#).

Bebouwde oppervlakte/totale oppervlakte stat. sector
Bron: AMRP, op basis van Kadvec_gebouwen (ref. Ruimteatlas 2007, 3.4)
Cartografie: OSA, KULeuven

Waarom een belevingsonderzoek bij kinderen en tieners in de nevelstad?

Vlaanderen is een lappendeken met verkavelingen, woonlinten, pendeldorpen en alleen staande woningen in het groen. Die verstedelijking en suburbanisatie (de zogenaamde 'nevelstad') heeft een grote impact op het dagelijkse leven van kinderen en tieners, zowel ruimtelijk als sociaal.

Hoe is het eigenlijk om als kind of tiener in zo een suburbaan gebied te wonen en te leven?

Hoe beleven kinderen en tieners het wonen in de nevelstad? Welke elementen in hun woonlocatie vinden zij positief en welke negatief? Voelen zij de verstedelijkingsdruk en veranderingen in hun woonomgeving? Tot welke centrale plekken richten zij zich en wat gebeurt er als er geen centrale plekken zijn? Hoe ziet een kind- of tienerweefsel er dan uit? Hoe zit het sociale weefsel in elkaar voor kinderen en tieners? Wat zijn de noden van kinderen en tieners en wat willen zij graag veranderd zien?

Hoe kan een gemeentebestuur inspelen op de ruimtelijk-sociale noden van kinderen en tieners in de nevelstad? Hoe krijg je alle diensten en beleidsmakers hiervoor op één lijn?

In dit project staat **belevingsonderzoek bij kinderen en tieners (ca. 8-15 jaar)** centraal. Tijdens de inspraakacties wordt **de sociaal-ruimtelijk beleving in een nevelstadsgebied** in kaart gebracht en geëvalueerd. Het bestaande 'kind- en tienerweefsel' wordt in beeld gebracht, maar ook hun beleving van het sociale weefsel: Hoe intens zijn de sociale netwerken? Waar zijn die gesitueerd? Hoe verhouden ze zich tot de netwerken van volwassenen? Hoe autonoom zijn kinderen en tieners in de nevelstad? Vormt de suburbane ruimte een bron van conflicten? Hoe geraken ze opgelost of beslecht?

Vanuit de inspraak en een ruimtelijke analyse van de bestaande toestand worden **oplossingsscenario's en beleidsacties uitgewerkt**. Dit gebeurt **in nauwe samenwerking met de verschillende gemeentediensten** en beleidsverantwoordelijken.

Wie is Kind & Samenleving?

Kind & Samenleving is **pionier binnen belevingsonderzoek, speelweefselplanning en jeugdparticipatie** in Vlaanderen. Voor tal van Vlaamse gemeenten maakte Kind & Samenleving reeds speel- en tienerweefselplannen op. Op diverse beleidsdomeinen voerde Kind & Samenleving belevingsonderzoek uit bij kinderen en tieners.

Binnen haar **meerjarenplan 2014-2017**, gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, wil Kind & Samenleving pro-actief te werk gaan en **begeleidingstrajecten opzetten voor gemeenten in de 'nevelstad'**. In essentie gaat het om een beter begrip van de **'beleving om ergens te wonen/te leven'**, vanuit het perspectief van kinderen en tieners.

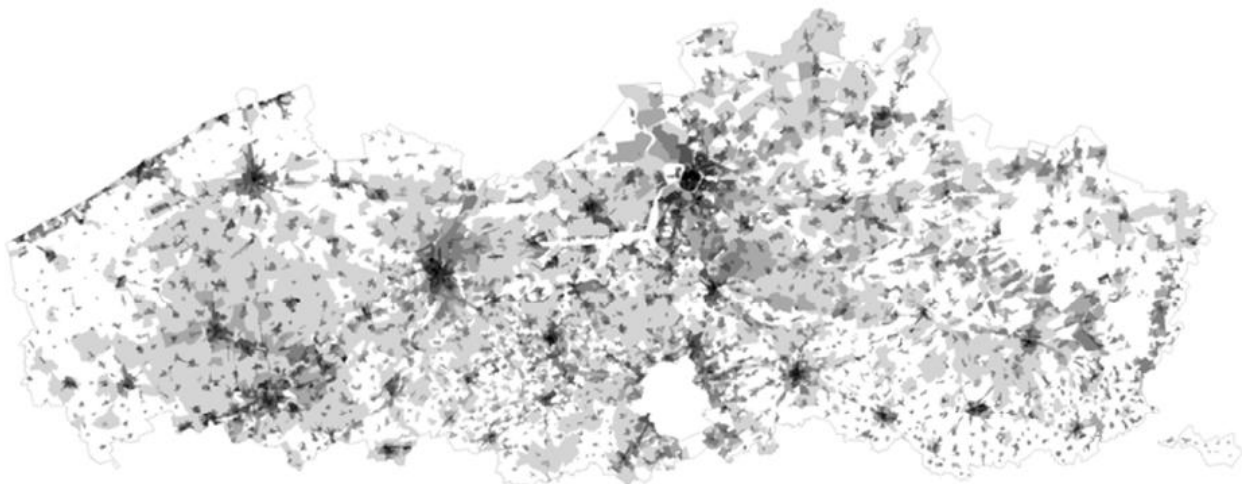
Kwalitatief belevingsonderzoek is een beproefde methodiek om op een genuanceerde manier, diverse belevingen en woonervaringen van kinderen en tieners in beeld te brengen, te ontrafelen en vervolgens **beleidsmatig te vertalen**. Omdat we dit ook actiegericht willen doen, passen we dit in in een aantal beleidsparticipatieprocessen. Vanuit deze integrale invalshoek denken we een essentiële bijdrage aan de debatten en het Vlaamse beleid met betrekking tot stedelijke ontwikkeling.

Kind & Samenleving biedt uw gemeentebestuur concreet aan:

1. Een **ruimtelijke screening (quick scan)** van de bestaande publieke ruimte in een nevelstadzone aan de hand van een terreinbezoek met gemeentediensten.
2. De planning, voorbereiding en uitvoering van een **inspraaktraject** dat **3 inspraakacties** omvat met kinderen en tieners: Hoe beleven kinderen en tieners hun woonomgeving? Wat zijn hun noden en wensen? Deze inspraakacties krijgen vorm op maat van de gemeente en het projectgebied. Ze worden deskundig voorbereid, omkaderd en begeleid door Kind & Samenleving.
3. Een **synthesedocument op maat van de gemeente** met de resultaten van de inspraakacties.
4. Inhoudelijke input voor en **begeleiding van een 'beleidsseminarie'**, georganiseerd door de gemeente. Dit is een (vormings)moment waaraan verschillende diensten en beleidsverantwoordelijken deelnemen. Daarin worden de bevindingen en resultaten van de inspraak gepresenteerd. Op basis daarvan werken de beleidsverantwoordelijken gezamenlijk **aanbevelingen en mogelijke acties uit**. De ervaring leert dat dit de basis kan vormen voor een meer permanente overlegstructuur in functie van toekomstige projecten. Kind & Samenleving zorgt voor een **draftverslag met de geselecteerde beleidsacties**.

Voorwaarden en selectiecriteria:

1. Het gaat om een **projectzone en gemeente in de 'nevelstad'**:
De projectzone heeft in principe de omvang van een deelgemeente of een grote wijk. Omdat 'nevelstad' niet eenduidig te definiëren valt, hanteren we **geen strakke definitie**. Zowel steden als meer groene gemeenten kunnen indienen. Neem contact met ons op indien u twijfelt. Het studiegebied moet wel **enkele van onderstaande kenmerken** hebben:
 - Het projectgebied situeert zich in een **gebied dat niet echt stad is, maar ook niet echt platteland**. We bedoelen de tussengebieden, zoals hieronder indicatief in grijs aangeduid, die nog groen aanvoelen maar waarin de invloed van verstedelijking (zowel ruimtelijk als sociaal) eveneens sterk voelbaar is. Echt stedelijke zones (zoals op de figuur in zwart aangeduid) komen niet in aanmerking. Landelijke zones moeten onder een stedelijke invloedssfeer staan.
 - Er zijn **weinig voorzieningen** in de woonkern; er is **niet echt een centrum** of de **afstanden** naar voorzieningen zijn groot.
 - De woonkern heeft een **lage bebouwingsdichtheid** (al kunnen er in absolute aantallen toch wel wat mensen wonen).
 - In de woonkern is er **nog veel werk te verrichten** voor de ontwikkeling van kwaliteitsvolle en kindgerichte publieke ruimte of versterking van het sociale weefsel.

Bebouwde oppervlakte/totale oppervlakte stat. sector
Bron: AMRP, op basis van Kadvec_gebouwen (ref. Ruimteatlas 2007, 3.4)
Cartografie: OSA, KULeuven

2. In het projectgebied woont een **voldoende aantal kinderen en tieners**.
3. Bij de selectie wordt rekening gehouden met de **aanwezigheid van bijzondere doelgroepen in het gebied** (bijv. maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, een voorziening voor kinderen en jongeren met een beperking, een allochtone gemeenschap).
4. Het is een **pluspunt wanneer er in het projectgebied beleidsinitiatieven op stapel staan**: bijv. een herwaarderingsplan, een leefbaarheidsplan, de opmaak van een RUP of masterplan voor wooninbreiding of woonuitbreiding, de heraanleg van een dorpsplein of buurtpark, de herziening van het ruimtelijk structuurplan, een reeks inspraakinitiatieven,... Het gaat om plannen in opmaak, liefst zo vroeg mogelijk in het proces. Bij voorkeur gaat het om bredere beleidsprojecten, niet alleen geïnitieerd door het jeugdbeleid.
5. Er worden 3 gemeentes geselecteerd. Bij de selectie van 3 projecten wordt ook rekening gehouden met **spreiding, type woongebied**, enz.
6. Gemeentes mogen **slechts 1 keer indienen, maar mogen binnen die deelname 2 deelgemeentes voorstellen**. Daaruit kan dan het meest geschikte projectgebied worden gekozen.

Wat wordt er verwacht van de gemeente?

Naast een bescheiden bijdrage van **180 euro**, worden er enkele **uitdrukkelijke engagements** gevraagd ten aanzien van het gemeentebestuur:

1. Bij inschrijving wordt er een **intentieverklaring en motivatie van het gemeentebestuur** voorgelegd, ondertekend door het College van Burgemeester en Schepenen. Hierin wordt een formele onderschrijving en een engagement gevraagd van het gemeentebestuur, in het bijzonder ook om de resultaten van de inspraak en beleidsseminarie af te wegen en mee te nemen in het gemeentelijk beleid (zie ook het bijgevoegde formulier).
2. De contactpersoon van het project binnen de gemeente (niet noodzakelijk de jeugddienst) beschikt over **voldoende tijdsbudget en motivatie** om het project te trekken en te promoten binnen de gemeente. Praktisch omvat dit o.m.:
 - Nauwe opvolging van het project en het verzorgen van de communicatie met Kind & Samenleving
 - Praktische organisatie van het terreinbezoek
 - **Organisatorische en logistieke ondersteuning bij de 3 inspraakacties met kinderen en tieners**:
leggen van contacten met scholen en jeugdgroepen, lokaal ter beschikking stellen.
Elke inspraakactie duurt 2 uur en er zijn minstens 7 jonge deelnemers aanwezig.
De Gemeente verbindt er zich toe om voldoende kinderen en jongeren bijeen te brengen.
 - Praktische organisatie van het beleidsseminarie: Uitnodiging, voorzien van zaal en scherm,...
3. De gemeente verzekert de deelname van de **jeugddienst en minstens 5 andere beleidsverantwoordelijken of schepenen aan het beleidsseminarie**: bijv. uit de beleidsdomeinen ruimtelijke planning, groen, welzijn, buurt- en straathoekwerk, technische dienst, mobiliteit, politie,...
4. Het gemeentebestuur onderschrijft een intentieverklaring om de **resultaten van het traject en het speelweefsel-denken af te wegen en verder mee te nemen in het gemeentelijk beleid** na afloop van de acties van Kind & Samenleving.

Praktisch:

Wat kost het?

Er wordt een bescheiden bijdrage van **180 euro** gevraagd indien uw aanvraag wordt geselecteerd. Het project gaat van start nadat we uw bestelbon hebben ontvangen

Hoe een project inzenden?

1. **Download het deelnameformulier** op de website: www.k-s.be.
Vul het in, verzamel de handtekeningen en voeg eventueel bijkomende documentatie toe.
2. Laat ook de bijgevoegde intentieovereenkomst ondertekenen door het gemeentebestuur.
3. Bezorg alles vóór 12 februari 2014 aan: wvanderstede@k-s.be.

Selectie en timing:

Drie gemeenten worden geselecteerd, rekening houdend spreiding en andere genoemde selectiecriteria. Alle deelnemende gemeenten worden **vóór 25 februari op de hoogte gebracht van de selectie**. Na ontvangst van de bestelbon gaat het project onmiddellijk van start. Er wordt zo snel mogelijk een afspraak gemaakt voor een terreinbezoek met de projectverantwoordelijke en enkele sleutelfiguren binnen de gemeente. **Het project start dus in maart en wordt nog in 2014 afgerond.**

Voor meer info:

Wouter Vanderstede, 02 894 74 62, wvanderstede@k-s.be

kind & samenleving

Kind & Samenleving vzw

Bolwerksquare 1a Bus 8
1050 Brussel
02 / 894 74 62
Contactpersoon: Wouter Vanderstede
mail: wvanderstede@k-s.be

Met steun van de
Vlaamse overheid

